

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ความต้องการ ความปรารถนา และความพึงพอใจของผู้ชมที่มีต่อละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์

จากผลการวิจัยในบทที่ 4 ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย ในเรื่องความต้องการและความปรารถนาของผู้ชม ที่มีต่อละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์เรื่องเทพสามฤดู โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการและความปรารถนาของผู้ชมในช่วงก่อนที่ละครจะออกอากาศ

พบว่าผู้ชมละครมีความต้องการและความปรารถนาที่จะทราบข้อมูลว่า นักแสดงที่ตนชื่นชอบได้แสดงในเรื่องนี้หรือไม่ และต้องการทราบถึงบทบาทที่ได้รับในเรื่องนี้ด้วย รวมถึงนักแสดงที่จะได้แสดงคู่กันในละครเรื่องนี้ เพื่อให้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะรับชมละครต่อไป

2. ความต้องการและความปรารถนาของผู้ชมในช่วงที่ละครกำลังออกอากาศ

พบผลสรุปดังนี้

- 2.1 ผู้ชมมีความต้องการจะเห็นนักแสดงที่ตนชื่นชอบแสดงในบทบาทนำของละคร
- 2.2 ผู้ชมปรารถนาให้มีการนำคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ระบบการทำภาพ 3 มิติ เพลงประกอบที่มีความเป็นไทย และเทคนิคพิเศษมาใช้ในละคร
- 2.3 ผู้ชมต้องการจะเห็นนักแสดงในเรื่องแต่งกายด้วยชุดไทยที่สวยงาม
- 2.4 ผู้ชมปรารถนาเห็นนักแสดงที่ชื่นชอบได้ออกแสดงโดยเร็ว
- 2.5 ผู้ชมมีความต้องการจะเห็นนักแสดงใหม่มาแสดงบทบาทนำในเรื่องนี้ เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ในละคร
- 2.6 ผู้ชมปรารถนาจะเห็นนักแสดงที่ตนประทับใจได้แสดงคู่กับนักแสดงที่ผู้ชมคาดหวัง
- 2.7 ผู้ชมต้องการจะเห็นพระเอกนางเอก ของเรื่องมีความเข้าใจและเห็นใจกัน
- 2.8 ผู้ชมปรารถนาจะให้ละครมีการดำเนินเรื่อง และองค์ประกอบของละครในทุก

ด้านมีความสมเหตุสมผลสอดคล้องกับความจริง

2.9 ในช่วงกลางของเรื่องผู้ชมต้องการและปรารถนาจะเห็นการแสดงความรักหรือการเข้าพระเช้านางของตัวเอกในเรื่อง ซึ่งถือเป็นประเด็นที่ทำให้ผู้ชมติดตามดูละครมากที่สุด

2.10 ผู้ชมมีความปรารถนาที่จะเห็นตัวละครในเรื่องเป็นคนดีและมีคุณธรรม ทุกการกระทำจะต้องยึดมั่นในความดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดความเชื่อ ที่ผู้ชมยึดถือในชีวิตจริง

2.11 ผู้ชมต้องการเห็นตัวพระหลาด หรือสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่ในจินตนาการ ให้คงไว้ในละครที่บ้านด้วย

2.12 ผู้ชมปรารถนาจะได้รับข้อคิดหรือมายาคติ จากละครที่บ้านด้วย

2.13 ในตอนท้ายของการออกอากาศ ผู้ชมต้องการให้การดำเนินเรื่องของละคร เป็นไปอย่างกระชับ เหมาะสมกับสถานการณ์ ไม่ยืดเรื่องจนทำให้ละครหมดสนุก

2.14 ผู้ชมมีความต้องการและปรารถนาที่จะให้ละครที่บ้าน จบลงอย่างมีความสุข และปมปัญหาต่างๆได้รับการคลี่คลายไปในทางที่ดี

จากการศึกษาวิจัยความต้องการและความปรารถนาของผู้ชมละครที่บ้าน ผู้วิจัยพบว่า ปฏิกริยาที่มีต่อละคร ส่วนใหญ่เป็นการตอบสนองในเชิงอารมณ์ความรู้สึก (Affective Response) ของผู้รับสาร ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง อารมณ์ ความรู้สึก ที่ผู้ชมตอบสนองต่อรสต่างๆที่เกิดขึ้นในละครที่บ้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลนี้ มาวิเคราะห์ถึงรสที่ผู้ชมได้รับ ดังต่อไปนี้

1. รสแห่งความรักและความซาบซึ้ง

คือ การที่ผู้ชมมีความต้องการและปรารถนาจะได้นักแสดงที่ชื่นชอบ ได้แสดงคู่กับนักแสดงที่ผู้ชมคาดหวัง และปรารถนาจะเห็นนักแสดงในแต่ละคู่แสดงบทบาทความรัก แสดงความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งเป็นรสที่ผู้ชมได้รับมากที่สุดในการชมละครเรื่องนี้ ซึ่งเริ่มมาเด่นชัดตั้งแต่มกกลางเรื่อง จนถึงท้ายเรื่อง และต้องการให้ตอนจบของเรื่อง อยากเห็นพระนางอยู่ด้วยกัน และสมหวังในความรัก โดยเฉพาะฉากรักระหว่างราหูกับสุวรรณอัมพร เป็นต้น

2. รสแห่งความตลกขบขัน

พบว่าการที่ผู้ชมมีความต้องการและปรารถนาจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการดูตัวพระหลาดหรือสัตว์ในจินตนาการได้แสดงบทบาทในการเป็นตัวช่วยที่มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ของตัวละครนั้น ได้แก่ จังกระหังป่า ผู้ช่วยและผู้ดูแลของเทพทั้ง 3 กุมภีร์ ซึ่งเป็นพระเช้พานะของพระพิรุณ ซึ่งถือเป็นบทบาทที่ช่วยสร้างสีสันและความสนุกสนานให้กับผู้ชมได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้าน

รูปลักษณ์ คำพูด และลักษณะนิสัยที่เป็นตัวหลากอารมณ์ ให้ผู้ชมเกิดความสนุกสนาน และความตลกขบขัน ในการผ่นคลายจากการชมละครเรื่องนี้ได้

นอกจากรสแห่งความตลกขบขันที่เกิดจากตัวประหลาดของเรื่องแล้ว ผู้ชมยังได้รับรสนี้จากการชมฉากในละครที่เป็นตอนที่พระบิดาของสุวรรณอัมพร สั่งให้ราหู ปราบไตรจักร และขันธमार ซึ่งเป็นลูกเขยและน้องเขย ไปหาสาเหตุของการเกิดน้ำท่วมในเมือง โดยราหูพบว่าพญานาคคือสาเหตุ จึงตัดหัวพญานาคใส่ห่อผ้ามาถวายพระบิดาของสุวรรณอัมพร แต่ถูกปราบไตรจักรและขันธमारลอบทำร้ายแล้วชิงห่อผ้าไปได้ จนต้องกลับไปรักษาตัวที่กระท่อมปลายนา แล้วพอปราบไตรจักรนำห่อผ้าไปถวายพระบิดาสุวรรณอัมพร กลับกลายเป็นลูกมะพร้าว ส่วนราหูเมื่อเปิดห่อผ้าออกมากลายเป็นหัวพญานาค ทำให้ยักษ์ทั้งสองตนเสียหน้าต่อธรรมาภิบาล ซึ่งถือเป็นฉากที่ผู้ชมเกิดรสตลกขบขันฉากหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าเป็นเพราะผู้ผลิต ใช้การ Intertextuality กับเรื่องสังข์ทองที่ท้าวสามน ไซ้ให้เขยทั้ง 7 ไปทำภารกิจ แต่มีเจ้าเงาะเท่านั้นที่ทำสำเร็จ ส่วนเขยทั้ง 6 ได้รับความอับอาย ซึ่งการ Flashback ของเรื่อง ทำให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ร่วมไปกับเนื้อเรื่องได้ง่าย และเกิดความพึงพอใจในฉากตลกสนุกสนานนี้ จนต้องการจะติดตามชมละครต่อไปอีก

3. รสแห่งความโกรธ

พบว่าผู้ชมจำนวนไม่น้อย ที่ต้องการให้พระเอกนางเอกของเรื่องเข้าใจกันด้วยดี มีความโกรธในบางเหตุการณ์ที่คู่พระ-นางของเรื่องเกิดความเข้าใจผิดกัน ด้วยการกระทำของตัวอุปสรรคทางความรัก อาทิเช่น นางยักษ์ไซ้ตะนาที่มาหลงรักพระราหู และคอยสร้างสถานการณ์จนทำให้สุวรรณอัมพรเข้าใจพระราหูผิด และกระตุ้นให้ผู้ชมได้เกิดอารมณ์โกรธ จากการสร้างความแตกแยกของคู่รักในแต่ละคู่ เนื่องจากผู้ชมเกิดอาการลุ้น ให้คู่รักแต่ละคู่เข้าอกเข้าใจกันในเรื่องความรัก

4. รสแห่งความกล้าหาญ

ในละครเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการต่อสู้ บทบาทในการสู้รบของตัวละครนำ ซึ่งมีทั้งอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์เก่งกล้าสามารถในการต่อสู้กับศัตรู ตลอดจนอารมณ์ทั้งหลายในเรื่อง จนทำให้ผู้ชมเกิดรสแห่งความกล้าหาญ เพราะมีความพึงพอใจในบทบาทการต่อสู้ ที่เก่งกาจโดยเฉพาะ บทของพระพิรุณและพระราหู ที่ศัตรูไม่สามารถทำอันตรายได้ นอกจากสามารถในการสู้รบแล้ว ตัวละครยังมีอาวุธวิเศษที่ใช้ต่อกรกับหมูมารได้ อาทิ พระขรรค์ของพระพิรุณ กระบองแก้วของพระราหู และลูกแก้วของจินดาเมขลา เป็นต้น อันเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกถึงความกล้าหาญและความเชื่อมั่นว่าตัวเอกของเรื่องสามารถต่อสู้ได้ เพราะความมีคุณธรรมและอาวุธวิเศษประกอบกัน

5. รสแห่งความมหัศจรรย์พื้นลึก

ผู้วิจัยพบว่า ผู้ชมที่มีความต้องการและปรารถนาที่จะเห็นความแปลกประหลาด อัจฉริยของการนำเทคนิคพิเศษ การใช้คอมพิวเตอร์ ตลอดจนการทำภาพ 3 มิติ สามารถสร้างอารมณ์ตื่นเต้นเร้าใจ และความตระการตา ไปพร้อมกับความมหัศจรรย์พื้นลึกของภาพ และฉากที่ช่วยเร้าอารมณ์ของผู้ชมให้ตื่นเต้นเร้าใจไปด้วย เทคนิคต่างๆ เหล่านี้ ร่วมทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกถึงความสมจริงสมจังในละครไปด้วย ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัวของละครพื้นบ้าน ที่สามารถดึงดูดใจผู้ชมได้เป็นอย่างดี

6. รสของความสงสารเห็นอกเห็นใจ

เป็นรสที่ผู้ชมได้รับจากการชมฉาก ที่ชวนให้ผู้ชมรู้สึกสงสารและเห็นใจในตัวละคร ตัวอย่างเช่น คู่ของราหูกับสุวรรณอัมพร ที่ในตอนระสุวรรณอัมพรแสดงความรังเกียจราหูที่เป็นยักษ์ ซึ่งสุวรรณอัมพรเสียงพวงมาลัยเลือกคู่ให้ราหู เพื่อต้องการประชดพระมารดา จนต้องแต่งงานกันจริงๆ ซึ่งทำให้ผู้ชมประทับใจในฉากเสียงพวงมาลัยนี้ อันเกิดจากการเชื่อมโยง ระหว่างฉากเสียงพวงมาลัยให้เจ้าเงาะในเรื่องสังข์ทอง ทำให้ผู้ชมเกิดการ Intertextuality โดยฉากนี้ทำให้ผู้ชมเกิดความพึงพอใจตั้งแต่ครั้งแรก ที่ราหูกับสุวรรณอัมพรพบหน้ากัน นอกจากนี้ความรักของทั้งสอง ในช่วงแรกก็สอดคล้องกับพล็อตเรื่องคู่กรรม ที่อังกศุมาลิน แสดงความรังเกียจโกโบลิ ในช่วงแรกเช่นเดียวกัน ซึ่งโครงเรื่องนี้ ทำให้ผู้ชม แสดงปฏิกริยาตอบสนองต่อรสของความสงสาร และความเห็นอกเห็นใจ ราหู ที่รักเดียวใจเดียว และมีความเป็นสุภาพบุรุษได้อย่างเต็มเปี่ยม จนผู้ชมอดลุ่มและสนับสนุนให้สุวรรณอัมพรใจอ่อนและเห็นใจในความรักของราหู

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและพบการคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ชม ที่มีต่อละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์นั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ชมละครพื้นบ้านในปัจจุบันมีความเป็นผู้รับสารเชิงรุก มีการแสดงความคิดเห็น บอกถึงความต้องการและสิ่งที่ปรารถนาจะได้เห็นในละครพื้นบ้านและรู้จักเลือกสรรที่จะได้รับในละครด้วยตนเอง ดังนั้นหากผู้ผลิตละครโทรทัศน์ตระหนักถึงความสำคัญของการคาดหวังของผู้ชมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและสามารถผลิตละครพื้นบ้านให้สอดคล้องกับที่ผู้ชมต้องการและปรารถนาจะได้รับก็จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ชมได้เป็นอย่างดี และจะสามารถจูงใจให้ผู้ชมติดตามชมละครได้อย่างต่อเนื่อง